

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2021, în cauza penală în privința lui

Ganjea Victor xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.01.2021 – 17.02.2021;

Instanța de apel: 17.03.2021 – 15.06.2021;

Instanța de recurs: 16.08.2021 – 15.02.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 februarie 2021, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Ganjea Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că la data de 17 octombrie 2020, aproximativ la ora 21:10 min., Ganjea Victor, fiind privat prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 iunie 2018, de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani, cunoscând cu certitudine că acționează cu încălcarea prevederilor art.10 pct. 2) lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, potrivit căroră „Persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede și, la cererea polițistului, polițistului de frontieră, ofițerului echipei mobile a Serviciului Vamal este obligată să înmâneze pentru control: a) permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus...”, a urcat la volanul automobilul de model „Toyota RAV4” cu n/î xxxx, pe care l-a condus până la intersecția str. Ismail cu str. Calea Basarabiei din mun. Chișinău, unde a fost stopat de către ofițerii de patrulare a Inspectoratului Național de Securitate Publică a IGP. Fiind suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, Ganjea Victor a fost condus la sediul Dispensarului Republican de Narcologie, pentru a fi supus examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, unde Ganjea Victor, contrar prevederilor pct. 11 lit. j) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, conform căroră: „conducătorul

de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării, este obligat: să se supună, la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare”, a refuzat de la testarea alcoolscopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, fapt confirmat prin procesul – verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, nr.9246 din 17 octombrie 2020.

Acțiunile inculpatului Ganjea Victor au fost încadrate în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, după indicii: refuzul conducătorului mijlocului de transport, care este privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei.

3. Avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Ganjea Victor, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu adoptarea unei noi soluții prin care lui Ganjea Victor să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În motivarea apelului a invocat că, prima instanță nu a acordat deplină eficiență principiilor de aplicare a pedepsei, prevăzute de art.61 Cod penal și astfel, la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de faptul că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele săvârșite, din care motiv consideră că urmează să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2021, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Ganjea Victor recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, și condamnat la 6 luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 1 an.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că prima instanță, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității, corect a stabilit situația de fapt, încadrând corespunzător acțiunile incriminate inculpatului Ganjea Victor în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, refuzul conducătorului mijlocului de transport, care este privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei.

Cu referire la învinuirea înaintată inculpatului Ganjea Victor, instanța de apel a constatat în baza probelor administrate, că acțiunile inculpatului întrunesc elementele componente ale infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, iar sentința primei instanțe nu se contestă în această parte, fiind invocat dezacordul în partea individualizării pedepsei penale.

Referitor la pedeapsă, instanța de apel a apreciat că există temei legal pentru casarea sentinței întrucât, la soluționarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.art.7, 61, 75 Cod penal, pedeapsa stabilită de prima instanță fiind prea aspră în raport cu circumstanțele de drept și de fapt stabilite pe cauză, precum și reieșind din gravitatea faptei infracționale săvârșite de către inculpatul Ganjea Victor.

În contextul dat, instanța de apel ținând cont de prevederile art.art.6, 7, 75-77 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare

prin prisma prevederilor art.16 alin.(2) Cod penal, de personalitatea inculpatului, circumstanțe agravante nu au fost stabilite, a recunoscut vina incriminată, cauza penală fiind examinată în procedura simplificată în ordinea art.364¹ Cod de procedură penală, a conchis că prima instanță prematur a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare.

Astfel, instanța de apel efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, care a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, nu are antecedente penale, angajat în câmpul muncii, invalid de gradul III, ceea ce urmează să fie luate în considerație la individualizarea pedepsei penale, motiv din care și a ajuns la concluzia de a stabili acestuia pedeapsa sub formă de închisoare, prevăzută pentru comiterea infracțiunii în cauză, cu dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei stabilite.

Instanța de apel a considerat, că modalitatea de executare a pedepsei stabilită inculpatului, va contribui la reeducarea lui Ganjea Victor și la exercitarea unui control din partea statului ce are scopul de a preveni antrenarea în viitor a activităților de același gen.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, declară recurs ordinar prin care, invocă prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel în partea ce ține de individualizarea pedepsei penale, în partea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs, procurorul a menționat că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-a aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

Consideră, că instanța de apel a interpretat eronat regulile de individualizare a pedepsei penale, neîntemeiat și nemotivat a aplicat prevederile art.90 Cod penal, astfel, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, nu a indicat care sunt circumstanțele atenuante sau circumstanțele importante și care sunt efectele acestora și dacă acestea permit condamnarea cu suspendarea condiționată a pedepsei.

Susține că instanța de apel nu a respectat cerințele de motivare referitor la procedura executării pedepsei de către inculpat, precum și nu a luat în considerație că fiind tras anterior la răspundere penală pentru infracțiuni similare, Ganjea Victor nu a stat pe calea corijării și a comis o nouă infracțiune cu intenție.

6. Avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Ganjea Victor a depus referință la recursul procurorului, pledând pentru respingerea acestuia, ca inadmisibil.

7. Judecând recursul ordinar pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, ca inadmisibil, din considerentele ce urmează a fi expuse în continuare.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal lărgit atestă că, partea acuzării invocă temeiurile pentru declararea recursului prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, însă reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că titularul cererii de recurs critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume invocă dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Așadar, instanța de recurs se va expune doar în privința temeiului de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, în partea ce ține de corectitudinea individualizării pedepsei penale aplicate inculpatului Ganjea Victor, întrucât celălalt temei de casare nominalizat în recurs nu a fost motivat de către acuzare, iar în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al acuzării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Raportând însă argumentul invocat la circumstanțele speței, Colegiul penal lărgit relevă că, acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Reieșind din partea descriptivă a deciziei contestate, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel a constatat și a apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept la stabilirea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art.art.61, 75, 90 Cod penal.

Conform art.7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Potrivit prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În conformitate cu art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Astfel, analizând în ansamblu totalitatea probelor administrate și cercetate în cadrul întregului proces penal, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel corect a conchis, că vinovăția inculpatului Ganjea Victor este pe deplin dovedită și acțiunile lui just au fost încadrate în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, care prevede pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 1

an, iar potrivit art.16 Cod penal, infracțiunea nominalizată face parte din categoria infracțiunilor ușoare.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că lui Ganjea Victor urmează să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare în limitele sancțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, pe un termen de 6 luni.

Totodată, reținând faptul că inculpatul Ganjea Victor a săvârșit o infracțiune ușoară, instanța de apel a considerat că corectarea și reeducarea acestuia e posibilă fără izolare de societate, prin aplicarea în privința lui a prevederilor art.90 Cod penal, fixându-i un termen de probă de 1 an.

Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a indicat motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei, argumentând corect și complet respectiva soluție prin prisma gradului de calificare a infracțiunii, pedepsei prevăzute de sancțiunea art.264¹ alin.(4) Cod penal, procedura de examinare prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală care a influențat reducerea limitelor de pedeapsă precum și a personalității inculpatului Ganjea Victor și atitudinii acestuia față de fapta comisă.

În privința dezacordului procurorului cu aplicarea de către instanța de apel a suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii, Colegiul penal lărgit menționează, că potrivit prevederilor art.90 alin.(1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Așadar, raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

În contextul circumstanțelor evidențiate, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel corect a ajuns la concluzia, că este rațional de a stabili inculpatului Ganjea Victor pedeapsă cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării acesteia pentru o perioadă de probațiune, întrucât în acest caz scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea reală a pedepsei închisorii.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel și-a argumentat hotărârea în sensul aplicării art.90 Cod penal, corect ajungând la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului Ganjea Victor este posibilă fără izolarea acestuia de societate și va atinge scopul restabilirii echității sociale.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că, n-a fost constatată prezența în speța examinată a unei erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.art.414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de procuror urmează a fi respins, ca inadmisibil.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2021, în cauza penală în privința lui *Ganjea Victor xxxx*, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 24 martie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie

15 februarie 2022

O p i n i e s e p a r a t ă

a judecătorilor Cobzac Elena și Timofti Vladimir

Conform art. 339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală, în cauza penală în privința lui **Ganjea Victor xxxx**.

1. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2022, a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2021, în cauza penală în privința lui **Ganjea Victor xxxx**, cu menținerea deciziei contestate.

2. Am semnat decizia conform prevederilor art. 339 alin. (7) Cod de procedură penală, dar, cu privire la soluția adoptată, exprimăm dezacordul cu majoritatea completului de judecată, deoarece considerăm că recursul ordinar urma a fi admis sub aspectul individualizării pedepsei, în partea excluderii art.90 Cod penal, cu casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2021 și cu menținerea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 februarie 2021 în această parte.

Considerăm, că instanța de fond corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată, cauza fiind soluționată în ordinea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, a luat în considerație personalitatea inculpatului, care nu este la prima abatere, însă soluția instanței de apel, în partea suspendării executării pedepsei cu închisoarea, conform art. 90 Cod penal o considerăm eronată, fiind de acord cu argumentele recurentului.

Suntem solidari cu argumentele recurentului, precum că instanța de apel n-a luat în considerație personalitatea inculpatului, ținând cont de rolul și comportamentul acestuia în timpul și după comiterea infracțiunii și consecințele acesteia.

Astfel, inculpatul Ganjea Victor a comis infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, conform indicilor *refuzul conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârșit de către o*

persoană care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport, instanța de apel stabilindu-i lui Ganjea Victor pedeapsa de 6 luni închisoare, și în baza art. 90 Cod penal executarea pedepsei cu închisoarea stabilită inculpatului a fost suspendată condiționat pe o perioadă de 1 an.

Aplicarea suspendării condiționate a pedepsei stabilită inculpatului nu este una echitabilă în raport cu cele săvârșite, la stabilirea ei instanța de apel urma să țină cont atât de scopul preventiv și educativ al pedepsei, de împrejurările în care a fost comisă fapta, circumstanțele cauzei, de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și de pericolul social pe care îl prezintă inculpatul în societate, de personalitatea inculpatului, anterior fiind condamnat de 3 ori, pentru infracțiuni similare în baza art. 264¹ Cod penal (f. d. 33-39, 40-43, 60-61), a comis infracțiunea dată având antecedentele penale nestinse pe infracțiune similară, fiind condamnat prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 iunie 2018 (f. d. 60-61), în baza art. 264¹ alin. (3) Cod penal la amendă în mărime de 750 unități convenționale, cu privare de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani. Totodată inculpatul Ganjea Victor a mai fost condamnat conform sentinței Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 11 iunie 2015 în baza art. 287 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal pe termen de probă de 1 an (f. d. 30-32).

Având în vedere cele menționate, considerăm că doar prin executarea reală a pedepsei, inculpatul Ganjea Victor va conștientiza gravitatea acțiunilor lui, precum și va fi atins scopul legii penale de restabilire a echității sociale, de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Pentru aceste motive am optat pentru soluția de admitere a recursului ordinar declarat de procurorul Devder Djulieta, cu casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2021, în partea individualizării pedepsei, în sensul excluderii aplicării art.90 Cod penal, în cauza penală de învinuire a lui Ganjea Victor xxxx, cu menținerea sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 17 februarie 2021 în partea dată.

Judecători

Cobzac Elena

Timofti Vladimir